

<http://physicsweb.org/article/news/10/6/12>

2006/06/23

ال‌اچ‌سی 2007 راه می‌افتد

سرانجام آزمایش‌گاه سرن [1] تاریخ انجام اولین برخورد بین باریکه‌ها در برخوردهنده‌ی هادرونی بزرگ (ال‌اچ‌سی) [2] را تعیین کرد: نوامبر 2007. این تاریخ امروز به دنبال یک جلسه‌ی شورای سرن اعلام شد و بخشی از زمان‌بندی برای تولید هرچه سریع‌تر باریکه‌ها پر انرژی بی‌ذرات است.

ال‌اچ‌سی ی چندین میلیارد فرانک سویسی بزرگ‌ترین شتاب‌دهنده‌ی ذرات جهان خواهد بود، که پرتون‌ها بی‌با انرژی‌ها $14 \text{ TeV} (14 \times 10^{12} \text{ eV})$ را به هم برخورد می‌دهد تا چیزی تولید کند که فیزیک‌پیشه‌ها امیدواراند معجونی از ذرات جدید (از جمله بزون-هیگر [3] و ذرات به‌اصطلاح آبرتقارنی) باشد. طراحی و ساختن این شتاب‌دهنده بسیار پیچیده است و در 2001 معلوم شد ال‌اچ‌سی 30% بیش از پیش‌بینی هزینه دارد و ساختن آن هم از برنامه عقب است. در نتیجه کمیته‌ای که کار سرن را بررسی می‌کرد توصیه کرد شروع به کار سرن از 2005 به 2007 بیفتند، و این آزمایش‌گاه نگران آن بود که این تاریخ باز هم به تعویق بیفتند.

براساس برنامه‌ای که امروز طی یک گزارش مطبوعاتی منتشر شد، آخرین آهن‌رباهای آبرسانای ال‌اچ‌سی (که پرتون‌ها را درون حلقه‌ی 27 کیلومتری هدایت می‌کنند) مارس 2007 نصب خواهد شد. راهاندازی این ماشین در اوت همان سال شروع می‌شود. طی دو ماه برخورد که از نوامبر 2007 شروع می‌شود، گروه‌ها شتاب‌دهنده و آشکارگر ابزارها پیشان را با یک باریکه کم انرژی (0.9 TeV) می‌آزمایند. سرانجام، برخوردهای پر انرژی (7 TeV) در بهار 2008 شروع می‌شوند و تا زمانی ادامه می‌یابند که مقدار از پیش تعیین‌شده‌ای داده جمع شود تا گروه‌ها تجربی بتوانند اولین نتایج را اعلام کنند.

سرن از این پیش‌رفت خوش حال است، همه ی پیش‌نیازها ی صنعتی دارند به نتیجه می‌رسند، و چالش‌ها ی فنی ی عمدۀ برطرف شده‌اند، اما هنوز هم باید مراقب مشکلات احتمالی بود. مدیرکل سرن (زیرایمر [4]) می‌گوید با پروژه‌ای مثل لایچسی، حتماً چنین مشکلات ی خواهد بود.

- [1] CERN
- [2] Large Hadron Collider (LHC)
- [3] Higgs
- [4] Robert Aymar